KAMMARRÄTTEN I JÖNKÖPING

DOM

Mål nr 3273-21

2022-02-23
Meddelad i Jönköping

KLAGANDE
Julius Sagefalk, 20010117-6352

God man: Katarina Engblom

MOTPART
Stadsbyggnadsnämnden i Jönköpings kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 13 augusti 2021 i mål nr 2922-21, se bilaga A

SAKEN
Parkeringstillstånd för rörelsehindrade enligt trafikförordningen (1998:1276)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten bifaller överklagandet och bestämmer att Julius Sagefalk ska beviljas sökt parkeringstillstånd.

2. Handlingarna i målet överlämnas till Stadsbyggnadsnämnden i Jönköpings kommun för fortsatt handläggning.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2203 550 02 Jönköping	Slottsgatan 5	036-15 68 00 (vx) **E-post**: kammarrattenijonkoping@dom.se www.kammarrattenijonkoping.domstol.se		måndag – fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Julius Sagefalk yrkar att han ska beviljas sökt parkeringstillstånd och anför bl.a. följande. Syftet med ett parkeringstillstånd är att han och hans personal ska kunna parkera nära ett färdmål. Detta för att minimera risken för att han ska komma i konflikt med omgivningen eller skada sig själv, andra eller egendom. Julius Sagefalk åberopar ett läkarintyg, en skrivelse från en enhetschef på funktionshinderomsorgen i Jönköpings kommun samt socialtjänstens rutiner för hämtning och lämning av honom.

Stadsbyggnadsnämnden motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom och anför i huvudsak följande. Enligt läkarintyg har Julius Sagefalk full motorisk förmåga. Han är passagerare och förflyttar sig aldrig på egen hand utan har två assistenter till hjälp.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Julius Sagefalk är rörelsehindrad och har ett varaktigt funktionshinder som innebär att han har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand.

Ett grundläggande krav för att beviljas parkeringstillstånd är att personen är rörelsehindrad. Lagstiftaren har inte gjort några uttalanden om vad som ska avses med begreppet rörelsehindrad i trafikförordningen. Det finns inte heller några vägledande avgöranden om vad som avses med begreppet. Rent språkligt sett får det anses innebära att en persons rörelseförmåga är nedsatt. Enligt kammarrätten kan ett rörelsehinder bero på nedsättning av såväl en persons fysiska som psykiska funktionsförmåga.

Av utredningen i målet framgår att Julius Sagefalk helt saknar förmåga att förflytta sig på egen hand till följd av sin psykiska funktionsnedsättning och sin beteendeproblematik. Detta då det kan uppstå farosituationer för honom

själv och andra. Mot denna bakgrund anser kammarrätten att Julius Sagefalk är att betrakta som rörelsehindrad. Av utredningen i målet framgår även att Julius Sagefalks funktionshinder är varaktigt. Frågan blir då om Julius Sagefalk till följd härav har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand.

I trafikförordningen anges inte vad som avses med uttrycket ”väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand”. När det saknas en definition av ett begrepp i en författning ligger det nära till hands att utgå från att begreppet har samma innebörd som i andra författningar, såvida det inte klart framgår eller kan utläsas ur sitt sammanhang att det finns en diskrepans. Uttrycket ”väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand” förekommer bl.a. i bestämmelsen om bilstöd i 52 kap. 2 § socialförsäkringsbalken. Enligt kammarrätten kan därför viss ledning hämtas från Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden om bilstöd.

Av Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 1996 ref. 46 framgår bl.a. följande. En av förutsättningarna för att bilstöd ska kunna lämnas är att personen i fråga har ett varaktigt funktionshinder. Ett annat grundläggande villkor är att det är själva funktionshindret som ger upphov till väsentliga förflyttningssvårigheter. En sådan situation uppkommer när den enskilde har väsentliga svårigheter att anlita allmänna kommunikationer. Det kan bl.a. gälla personer som vid förflyttning är beroende av olika hjälpmedel, t.ex. rullstol, bockar eller käppar. Väsentliga förflyttningssvårigheter kan även föreligga vid tillstånd av svåra astmatiska besvär eller vid andra liknande allvarliga tillstånd.

I Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 1995 not 330 bedömdes en förälder, vars barn hade en grav utvecklingsförsening och epilepsi samt autistiska syndrom med avvikande beteende, vara berättigad till bilstöd.

Vid bedömningen av om en person har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand ska det göras en prövning i varje enskilt fall. Trots att Julius Sagefalk har fysisk gångförmåga kan han till följd av sin funktionsnedsättning överhuvudtaget inte förflytta sig, på ett för sig själv och andra säkert sätt, utan hjälp av en assistent. Kammarrätten anser att Julius Sagefalk till följd av sin funktionsnedsättning har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand. Överklagandet ska därmed bifallas. Det ankommer på stadsbyggnadsnämnden att besluta om bl.a. tillståndets giltighetstid. Målet ska därför överlämnas till stadsbyggnadsnämnden för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Bengt Green kammarrättsråd ordförande	Daniel Samuelson f.d. lagman	Lisa Höglund tf. kammarrättsassessor referent

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I JÖNKÖPING

DOM
2021-08-13
Meddelad i Jönköping

Mål nr
2922-21

KLAGANDE
Julius Sagefalk, 20010117-6352

God man: Katarina Engblom

MOTPART
Stadsbyggnadsnämnden i Jönköpings kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT
Transportstyrelsens beslut 2021-01-15

SAKEN
Parkeringstillstånd för rörelsehindrade enligt trafikförordningen (1998:1276)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden avslog Julius Sagefalks ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Julius Sagefalk överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Jönköpings län som avslog överklagandet. Julius Sagefalk överklagade sedan till Transportstyrelsen som också avslog överklagandet. Som skäl för Transportstyrelsens beslut angavs i huvudsak följande. Julius Sagefalk är inte rörelsehindrad, hans tillsynsbehov grundas på en beteendestörning som innebär att han saknar förmåga att ensam invänta föraren vid målpunkten. Då han har motorisk förmåga och inte har problem att förflytta sig har han inte de förflyttningssvårigheter som krävs för utfärdande av ett särskilt parkeringstillstånd. Därmed behöver han inte invänta föraren vid målpunkten utan kan lämna fordonet tillsammans med sina assistenter när fordonets parkerats.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2201 550 02 Jönköping	Hamngatan 15	036-15 66 00 **E-post**: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDE

Julius Sagefalk yrkar att han ska beviljas sökt parkeringstillstånd. Han anför i huvudsak följande. Han har autism, utvecklingsstörning, impuls-kontrollstörning och betydande beteendestörningar. Funktionsnedsättningen är livslång. Han har mycket stora svårigheter att förflytta sig bland folk, även med vägledning av två personer. Julius Sagefalk kan inte hantera eller förstå sin omvärld och i vår miljö finns många triggers som kan få honom att göra fel saker, exempelvis störande ljud, små barn, bilar, stenar samt lösa föremål. Om han triggas kan det utlösa ett kraftigt utåtagerande beteende. Därmed är det av stor vikt att han har närhet till sitt fordon.

Stadsbyggnadsnämnden anser att överklagandet ska avslås och anför bland annat följande. Det framgår inte av ansökan att rörelsehindret är av sådan svårhetsgrad eller omfattning att ett särskilt parkeringstillstånd är motiverat. Rådande föreskrifter anger uttryckligen att rörelsehindret ska avse gångförmågan. Julius Sagefalk har full förmåga att förflytta sig och behöver inte invänta föraren vid målpunkten utan kan lämna fordonet tillsammans med föraren när fordonet parkerats.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Gällande regler

Enligt 13 kap. 8 § trafikförordningen (1998:1276) kan ett särskilt parkeringstillstånd utfärdas för en rörelsehindrad person som inte själv kör fordonet under förutsättning att denne regelbundet behöver hjälp av föraren utanför fordonet. Ett tillstånd får endast utfärdas till en rörelsehindrad som har ett varaktigt funktionshinder som innebär att han eller hon har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand.

Av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2009:73) om parkeringstillstånd för rörelsehindrade följer att bedömningen av väsentliga

svårigheter att förflytta sig på egen hand bör grundas på samtliga funktionshinders påverkan på förmågan att förflytta sig med eventuella hjälpmedel.

Rekvisitet ”väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand” förekommer även i bestämmelser om färdtjänst och bilstöd och bör enligt praxis ges i princip samma innebörd oavsett vilket av regelverken som tillämpas (se Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 2719-19). För att rekvisitet ska vara uppfyllt krävs att svårigheterna är av särskilt allvarligt slag (jfr RÅ 1996 ref. 46, RÅ 2008 ref. 88 I och II samt Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 660-12 och Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål nr 189-18).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om Julius Sagefalk, som har ett varaktigt funktionshinder, har visat att han har sådana väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand som krävs för att beviljas ett parkeringstillstånd.

Julius Sagefalk har en betydande beteendestörning som är livslång. Han har dock full motorisk förmåga, vilket är skälet till att han fick avslag på sin ansökan. Stadsbyggnadsnämnden har i ett yttrande tillagt att rådande föreskrifter uttryckligen anger att rörelsehindret ska avse gångförmågan.

Av de läkarintyg som finns i målet samt Julius Sagefalks överklagande framgår att han har mycket stora svårigheter att förflytta sig bland folk, även med vägledning av två personer, samt att han triggas på bland annat störande ljud och bilar. Detta kan innebära väsentliga svårigheter att förflytta sig själv. Mot bakgrund av den restriktiva inställning som råder i praxis för att rekvisitet ska vara uppfyllt bedömer dock förvaltningsrätten att Julius Sagefalk inte i tillräcklig grad har visat att han har sådana väsentliga

svårigheter att förflytta sig själv som krävs för att beviljas ett parkeringstillstånd. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Avgörandet kan överklagas. Information om detta finns i bilaga 1 (FR-03).

Magnus Isgren

Rådmannen Magnus Isgren har avgjort målet. Klara Östberg har varit föredragande.

SVERIGES DOMSTOLAR

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?
Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

   Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

   Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Anvisningar för överklagande **FR-03 – Överklagandetid 3 v - PT** • Producerat av Domstolsverket, Avd. för domstolsutveckling • 2020-05

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

Anvisningar för överklagande **FR-03 – Överklagandetid 3 v - PT** • Producerat av Domstolsverket, Avd. för domstolsutveckling • 2020-05

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.